

Sygn. akt: IV RC 321/18

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2019r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Krawczyk - Mandrak

Protokolant: Beata Rasiak-Cyganek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2019r. w R.

sprawy z **powództwa A. L.**

przeciwko **N. L.**

o **uchylenie obowiązku alimentacyjnego**

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt IV RC 321/18

UZASADNIENIE

Powód A. L. wniósł o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej N. L., powołując się na treść przepisów art. 133 § 3 k.r. o. oraz art. 144¹ k.r.o. Jako uzasadnienie żądania powód podniósł, iż pozwana jest pełnoletnia, nie kontynuuje nauki choć jest zapisana do szkoły zawodowej, wobec czego może sama zdobyć środki na swoje utrzymanie.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenia na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego. Podniosła ona, iż wbrew twierdzeniom pozwu nie zakończyła ona nauki i pomimo uzyskania pełnoletniości nie jest ona samodzielna. Podniosła ona, iż naukę rozpoczęła planowo i ukończy ją w 2019r. egzaminem czeladniczym.

Powód nie skutecznie złożył roszczenie ewentualne o obniżenie alimentów, albowiem zmiana żądania, zgodnie z art. 193 § 2¹ k.p.c. może być dokonana jedynie w piśmie procesowym. Na terminie publikacji Sąd odmówił otwarcia rozprawy na nowo i przyjęcia pisma procesowego z żądaniem alternatywnym. Zgodnie z treścią art. 316 § 2 k.p.c. rozprawa powinna być otwarta na nowo, jeżeli istotne okoliczności ujawniły się dopiero po jej zamknięciu. W ocenie Sądu nie nastąpiły okoliczności uzasadniające otwarcie rozprawy, albowiem istotnej okoliczności uzasadniającej otwarcie rozprawy nie stanowi wadliwe złożenie żądania .

Sąd ustalił.

Pozwana urodziła się (...), ma zatem 19 lat i jest córką powoda.

Dowód: akt urodzenia, k. 6

Alimenty na rzecz pozwanej ustalono wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z 9 marca 2017r. sygnatura akt II RC 1158/16 na kwotę 1000 zł miesięcznie.

W sprawie II RC 1158/16 pozwana była osobą małoletnią, a możliwości zarobkowe powoda wynosiły 3000-3200 zł tytułu wykonywanej pracy i 500 zł tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Powód partycypował w kosztach utrzymania powódki w wysokości 1200 zł. Na koszty utrzymania pozwanej składały się wydatki: bilet 100 zł, obuwie, odzież 200-300 zł, kieszonkowe 100 zł, telefon 60 zł, leczenie stomatologiczne 300 zł. Powód spłacał kredyt obrotowy w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w wysokości 670 zł oraz kredyt zaciągnięty na zakup samochodu w wysokości 1550 zł – łącznie 2220 zł. Powód miał zaciągniętą pożyczkę u znajomych w wysokości 7000 zł.

Dowód: akta II RC 1158/16, k. 173, 186, zapis audio, k. 253

Powód mieszka z żoną i pasierbem. Powód pracuje, a jego dochód wynosi ok. 4000 zł. Żona powoda pracuje i pobiera na dziecko alimenty.

Oplaty za użytkowanie mieszkania zajmowanego przez powoda wynoszą: czynsz 300 zł, 150 zł woda, 200 zł prąd, gaz 60 zł. Łącznie wydatki te wynoszą 710 zł, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca ok. 237 zł.

Na pozostałe miesięczne wydatki powoda składają się:

- wyżywienie 600-700 zł;
- odzież 150-200 zł;
- środki czystości i kosmetyki 100 zł;
- leki w związku z atopowym zapaleniem skóry 70 zł.

Łącznie miesięczny koszt utrzymania powoda wynosi (...) – 1357 zł.

Powód spłaca kredyt zaciągnięty na zakup samochodu w wysokości 1250 zł oraz kredyt w wysokości 1000 zł zaciągnięty na poczet spłaty zadłużeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Dowód: zeznanie pozwanego, k. 39

Pozwana mieszka z matką. Matka pozwanej pracuje i pokrywa koszty utrzymania mieszkania pozwanej.

Pozwana kontynuuje naukę w ten sposób, iż odbywa praktyki zawodowe w wyznaczonym zakładzie fryzjerskim na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, a nadto odbywa teoretyczne kursy doszkalające. Pozwana nie powtarzała żadnej klasy.

Pozwana zawarła umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego z (...) w R.. Jest to umowa na czas określony. Nauka trwa trzy lata od dnia 1 września 2016 roku do dnia zdania egzaminu czeladniczego, jednak nie dłużej niż do 31 sierpnia 2019r. Początkowo pozwana obowiązek doksztalcania w formie szkolnej realizowała w (...) Szkole Zawodowej Izby Rzemieślniczej w R., a na podstawie aneksu do umowy z 12 marca 2018 roku w formie kursów doksztalcających. Pracodawca pozwanej poświadczył, iż pozwana jest zatrudniona w (...) i kontynuuje naukę w roku szkolnym 2018/2019.

Pozwana regularnie uczęszcza na zajęcia nauki zawodu i ma dobre wyniki w nauce.

Pozwana z tytułu praktyk otrzymuje 240 zł.

Dowód: umowa, k. 27, aneks do umowy, k. 28, zaświadczenie, k. 30, zeznanie pozwanej, k. 39, informacja z Cechu (...), k. 86, informacja ze szkoły, k. 88.

W 2018 roku, pozwana ukończyła kurs II i III stopnia (...) prowadzony przez Cech (...) w R. Ośrodek (...) w R.. Kurs był prowadzony w oparciu o rozporządzenie MEN z 11.01.2012r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

Dowód: zaświadczenie, k. 31

Koszty utrzymania mieszkania zajmowanego przez pozwaną ponosi jej matka.

Na koszty utrzymania pozwanej składają się wydatki:

- wyżywienie 200-300 zł;
- odzież 100-200 zł;
- środki czystości i kosmetyki 100 zł;
- telefon 60 zł;
- dojazd na praktyki 100 zł;

Łącznie wydatki te wynoszą 560 – 760 zł. Do wydatków tych doliczyć należy ponadto wydatki ponoszone z kursami doszkalającymi w wysokości 650 zł, koszty zakupu przyrządów do praktyki takich jak: nożyczki, wałki, główki itp., koszty rozrywki o których wspomniała pozwana jak np. wyjście do restauracji z chłopakiem, koszty doraźnego leczenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody przeprowadzone w sprawie. Pozostały materiał dowodowy Sąd uznał za logiczny, spójny i wzajemnie się uzupełniający. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Sąd wadliwie zwrócił pismo pełnomocnika powoda w oparciu o art. 132 § 1 k.p.c. z uwagi na to, iż nie zostało ono bezpośrednio doręczone pełnomocnikowi drugiej strony i nie zawierało ono oświadczenia o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu przesyłką poleconą – protokół rozprawy, k. 89 – podczas gdy pełnomocnik nie posiadał jeszcze informacji o tym, iż druga strona ustanowiła pełnomocnika, jednakże w ocenie Sądu okoliczność ta nie miała znaczenia na wynik postępowania, ponieważ Sąd dokonał ustaleń za pomocą dowodu z przesłuchania powoda.

Sąd zważył.

Zgodnie zaś z treścią art. 133 § 1 k.r.o., każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Należy w tym miejscu zauważyć, że zgodnie z treścią art. 133 § 3 k.r.o., rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Z przytoczonego przepisu wynika zatem, że nie tyle wiek dziecka przesądza o istnieniu bądź nieistnieniu obowiązku alimentacyjnego, lecz możliwości dziecka do samodzielnego utrzymania się, dochody z jego majątku, a także niedostatek.

Nadto zgodnie z art. 144¹ k.r.o. zobowiązany może uchylić się od wykonania obowiązku alimentacyjnego względem uprawnionego, jeżeli żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 k.r.o., uzależniając go od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w

praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15). Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę także usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1975 r., III CRN 330/75, LEX nr 7777).

Zgodnie, z kolei, z treścią art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r. III CZP 91/86).

Istotą niniejszej sprawy było zatem ustalenie, czy:

- od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów nastąpiła takowa zmiana stosunków, która pozwoli na uchylene zasądzonych alimentów;
- czy alimenty na rzecz obecnie pełnoletniej pozwanej połączone są z nadmiernym uszczerbkiem dla powoda;
- czy pozwana nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się;
- czy żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W ocenie Sądu, żadne z wyżej wymienionych przesłanek nie została spełniona.

Po pierwsze od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów nie nastąpiła taka zmiana stosunków, która pozwoli na uchylene zasądzonych alimentów i tak:

- dochód powoda jest wyższy od dochodu osiąganego podczas ostatniej sprawy (wówczas powód zarabiał 3000-3200 zł z tytułu wykonywanej pracy oraz 500 zł tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, obecnie dochód jego wynosi ok. 4000 zł);
- zadłużenie na które powołuje się powód jest praktycznie na takim samym poziomie (wówczas 2220 zł, obecnie 2250 zł);
- wydatki pozwanej kształtują się na porównywalnym poziomie.

Po drugie uiszczanie alimentów na rzecz pełnoletniej pozwanej nie jest połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla powoda. W ocenie Sądu dochód powoda, jego usprawiedliwione potrzeby pozwalają na pokrywanie w takim samym zakresie kosztów utrzymania pozwanej, tym bardziej, iż zadłużenie na które powołuje się m.in. powód już istniało podczas ustalania poprzednich alimentów. nadto wskazać należy, iż koszty podane przez pozwaną nie są kosztami wygórowanymi lecz w ocenie Sądu nie pokrywają one jej rzeczywistych kosztów utrzymania, albowiem trudno uznać, iż jej koszty miesięcznego wyżywienia wynoszą od 200 – 300 zł.

Po trzecie pozwana dokłada starania do tego, by posiadać możliwość samodzielnego utrzymania się. Pozwana kontynuuje naukę, osiąga dobre wyniki w nauce i do końca planowanej nauki tj. do 31 sierpnia 2019r. musi złożyć egzamin czeladniczy.

I wreszcie po czwarte, Sąd uznał, iż pozwany nie wykazał, iż żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwany nie wskazał o jakie konkretne zasady współżycia chodzi, a Sąd nie dopatrył się po stronie pozwanej żadnych zawinionych zaniedbań po stronie pozwanej, które pozwalałaby na przyjęcie klauzuli naruszenia zasad współżycia społecznego. Jak wskazano powyżej pozwana nie zaniedbuje nauki, nie powoduje ona powstanie stanu, który obiektywnie można zakwalifikować jako stan niedostatku. Wręcz przeciwnie, pozwana dąży do podniesienia swoich kwalifikacji i swojej atrakcyjności na rynku pracy, czemu daje wyraz wynikami w nauce, które są dobre.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż nie wykazane zostały przesłanki uchylenia alimentów i pozwana do końca nauki tj. do 31 sierpnia 2019r. powinna być alimentowana przez powoda, tym bardziej, iż ma on ku temu możliwości zarobkowe. Dlatego też na podstawie przywołanych przepisów, Sąd oddalił powództwo o uchylenie alimentów, jako przedwczesne i nie zasługujące na uwzględnienie.

O kosztach postępowania, Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. i obciążył nimi powoda. Na koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej, które zgodnie z § 2 pkt 5 w zw z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015 poz. 615 z późn. zm.) wynosi 3600 zł.

SSR Katarzyna Krawczyk - Mandrak

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda;
2. K.. 14 dni lub z wpływem.

R., dnia 28.01.2019r.